رویکرد

پالس مثبت همزمان با نشست تهران

طالبان از ایران نفت خواست

در آستانه نشست منطقه‌ای تهران برای بررسی تحولات افغانستان، طالبان پالس‌های مثبتی را برای برقراری روابط دوجانبه با ایران ارسال کرده است. این گروه که بنابر توافق دوجانبه قرار نیست در نشست تهران شرکت کند، ضمن استقبال از سخنان مقام معظم رهبری درباره وحدت شیعه و سنی، از ایران درخواست خرید نفت کرده است.

گروه طالبان دو ماه است قدرت را در افغانستان به دست گرفته و از سوی هیچ کشوری به رسمیت شناخته نشده، اما مقامات این گروه به دنبال برقراری روابط با همسایگان افغانستان به ویژه ایران هستند. به گزارش خبرگزاری مشرق، محمد نعیم، سخنگوی طالبان روز سه‌شنبه با انتشار پیامی در توئیتر نوشت: «امارت اسلامی از سخنان رهبر جمهوری اسلامی ایران حضرت آیت‌الله خامنه‌ای که خواستار اتحاد بیشتر شیعیان و سنی‌ها در افغانستان شدند، استقبال می‌کند». محمد نعیم در ادامه نوشت که افغان‌ها با اتحاد هر چه بیشتر در مقابل توطئه‌ها ایستادگی و آنها را خنثی خواهند کرد. همچنین توکل احمدیار، رئیس اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری افغانستان گفت که افغانستان آماده خرید نفت از ایران است. وی این موضوع را در یک ویدئو کنفرانس با ابراهیم حسینی وابسته تجاری ایران مورد بحث قرار داد. کابل در حال حاضر برای حل مشکل کمبود نفت تلاش می‌کند و امیدوار است که تهران بتواند در این زمینه پیشقدم شود. احمدیار از حسینی خواست به افغانستان کمک کند. وابسته تجاری ایران متعهد شد به کابل کمک کند تا با «از بین بردن چالش‌های موجود» و ایجاد امکانات مورد نیاز، شرایط لازم را برای راه‌اندازی تجارت نفت ایجاد کند. تلاش طالبان برای توسعه مناسبات تجاری با ایران، در حالی است که در تهران هم چنین روندی در حال پیگیری است. حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه ایران روز سه‌شنبه پس از دیدار با شاه‌محمود قریشی، وزیر امور خارجه پاکستان، گفت: باور داریم که تشکیل دولت فراگیر با مشارکت همه اقوام در افغانستان به عنوان مهم‌ترین راهکار سیاسی پیش روی همه ما قرار دارد. ما تماس‌های خودمان را با همه طرف‌ها در افغانستان دنبال می‌کنیم و تماس‌ها و مشورت‌های امنیتی جمهوری اسلامی ایران با هیئت حاکمه سرپرستی یا موقت در افغانستان در جریان است.» به گزارش فارس، امیرعبداللهیان تصریح کرد: «در عین کمک به افغانستان برای برون‌رفت از وضعیت کنونی، از ظرفیت تمامی گذرگاه‌های مرزی ایران هم برای تجارت‌های مرزی، هم برای ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه و تسهیل کمک‌های انسان‌دوستانه که وارد ایران می‌شود، استفاده می‌کنیم.» رئیس دستگاه دیپلماسی اضافه کرد: «ما همکاری تجاری و اقتصادی خودمان را با بخش‌های مختلف در افغانستان ادامه خواهیم داد. معتقدیم هرچه بتوانیم وضعیت اقتصادی و معیشت و ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه سایر کشورها در آستانه فصل سرما را تسهیل کنیم، با موج کمتری از پدیده آوارگان به سمت مرزهای همسایه افغانستان مواجه خواهیم بود.» وزیر امور خارجه ایران با تأکید بر اینکه همکاری‌های ما در حوزه‌های مرزی، اقتصادی و تجاری در همه سطوح ادامه پیدا می‌کند، افزود: «در عین حال تشویق هیئت حاکمه سرپرستی افغانستان به اجرای مسئولیت‌های خود در قبال ایجاد صلح، ثبات و امنیت در این کشور، مورد توجه جدی جمهوری اسلامی ایران است.»

نشست همسایگان افغانستان

ارسال پیام‌های مثبت اقتصادی از سوی طالبان به ایران، در حالی است که امروز (چهارشنبه) نشست همسایگان افغانستان در تهران برگزار می‌شود. سعید خطیب‌زاده، سخنگوی وزارت خارجه ایران روز سه‌شنبه گفت که نشست وزیران خارجه کشورهای همسایه افغانستان به اضافه روسیه در تهران برگزار می‌شود. به گفته خطیب‌زاده، ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور ایران، این نشست را افتتاح می‌کند. سخنگوی وزارت خارجه ایران گفت: «در این نشست وزیران خارجه ازبکستان، تاجیکستان، ترکمنستان و پاکستان به صورت حضوری و وزیران خارجه چین و روسیه به صورت آنلاین شرکت خواهند کرد». طبق اعلام سفارت روسیه در تهران، سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه، در این نشست سخنرانی ویدئویی ارائه خواهد کرد. بنابر اعلام ایران، سفیران کشورهای مستقر هم در این نشست حضور خواهند داشت. سخنگوی وزارت خارجه ایران گفته «چند ساعت از این جلسه، محتوایی ادامه می‌یابد و تلاش می‌شود بیانیه‌ای به اجماع کشورهای همسایه برسد.» گزارش‌ها درباره به رسمیت شناختن دولت طالبان در میان رسانه‌های ایرانی موضوعی حساسیت‌برانگیز شده است. پیش‌تر طالبان در گفت‌وگو با بی‌بی‌سی تأیید کرده بود که به نشست وزرای خارجه کشورهای همسایه افغانستان در تهران دعوت نشده است، اما گفته‌اند که این نشست برای افغانستان مؤثر خواهد بود. این در حالی است که بنابر گفته یک منبع آگاه، این عدم حضور بنابر توافق دوجانبه تهران - کابل انجام شده است.

واکنش

جهاد اسلامی:

به خاطر رابطه با ایران ما را سرزنش می‌کنند، خودشان با اسرائیل رابطه دارند

رئیس دایره سیاسی جنبش جهاد اسلامی فلسطین در اظهارنظری طعنه‌آمیز به کشورهایی که راه عادی‌سازی در پیش گرفته‌اند گفته که برخی‌ها گروه‌های فلسطینی را به دلیل روابط با ایران سرزنش می‌کنند و در مقابل به برقراری روابط با اسرائیل روی می‌آورند.

به گزارش فارس، «محمد الهندی» در گفت‌وگو با خبرگزاری آناتولی گفت که سریال عادی‌سازی روابط بین کشورهای عربی و اسرائیل آینده‌ای ندارد چرا که ملت‌های این کشورها با این سازش مخالف هستند. الهندی تأکید کرد: کشورهایی که به عادی‌سازی روابط با اسرائیل روی آورده‌اند، معتقد بودند که تل‌آویو از آنها حمایت می‌کند اما ما در جریان نبرد اخیر غزه در ماه می ۲۰۲۱ به آنها گفتیم که اسرائیل حتی نمی‌تواند از خود حمایت کند. وی خطاب به سازشکاران تصریح کرد: اسرائیل دائماً علاقه‌مند است که کشورهای منطقه از جمله متحدان آن ضعیف باشند، اسرائیل وجود شریک قدرتمند را نمی‌پذیرد و نمی‌تواند از آن حمایت کند بلکه در این کشورها وارد می‌شود و با آزادی ملت‌ها و شکوفایی آنها مقابله می‌کند. این رهبر جهاد اسلامی فلسطین تأکید کرد که وحدت داخلی فلسطین اساس مقابله با سریال عادی‌سازی روابط کشورهای عربی با رژیم صهیونیستی است. وی افزود که ائتلاف کشورهای عربی حوزه خلیج فارس با اسرائیل هرگز هیچ سودی برای آنها چه در بخش نظامی و چه در بخش اقتصادی و رفاهی ندارد. از دیدگاه الهندی روند سیاسی بین تشکیلات خودگردان فلسطین و رژیم صهیونیستی برای دستیابی به سازش به پایان رسیده است، حال آنکه هیچ طرحی برای تشکیل دولت به ملت فلسطین ارائه نشد و اسرائیل از این وضعیت تنها برای خرید زمان جهت مصادره بیشتر اراضی فلسطینیان در کرانه باختری و استمرار طرح‌های یهودی‌سازی در قدس استفاده می‌کند. این رهبر برجسته جهاد اسلامی فلسطین گفت که درگیری آتی فلسطینیان و رژیم صهیونیستی در کرانه باختری خواهد بود نه در غزه. به نوشته روزنامه «رأی‌الیوم»، الهندی درباره روابط جهاد اسلامی و ایران گفت: ما در کنار همه طرف‌هایی که از ملت فلسطین حمایت می‌کنند، ایستاده‌ایم، ایران بدون هیچ چشمداشتی از ملت فلسطین و مقاومت آن به اشکال مختلف حمایت می‌کند. وی تأکید کرد: «برخی‌ها گروه‌های فلسطینی را به دلیل روابط با ایران سرزنش می‌کنند و در مقابل به برقراری روابط با اسرائیل روی می‌آورند.»

سنجش وین در بروکسل با اورانیوم ۶۰ درصدی

امروز باقری در اروپا، ذائقه طرف‌های غربی را برای «برجام» یا «جهان بدون برجام» محک می‌زند

گزارش یک

امروز برای دیپلماسی ایران از هر نظر یک روز ویژه است. وزرای شش کشور همسایه افغانستان در تهران دور هم جمع می‌شوند و همزمان، علی باقری، معاون وزیر خارجه برای رایزنی با اروپاییان، به بروکسل رفته است؛ گفت‌وگوهایی که می‌تواند راه شروع مجدد مذاکرات در وین را هموار کند. البته این بار، تهران با دستی پرتر از همیشه پشت میز می‌نشیند؛ تولید اورانیوم ۶۰درصدی که در تاریخ برنامه هسته‌ای ایران بی‌سابقه است و تزریق اورانیوم ۲۰ درصدی به یک تک سانتریفیوژ IR-6 که قرار است از آن، اورانیوم ۶۰ درصدی تولید کند.

دیروز بوریس جانسون، نخست‌وزیر انگلیس با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه تلفنی گفت‌وگو کرد که به جز مسائل مختلف، موضوع هسته‌ای ایران یکی از مهم‌ترین دستورکارهای دو طرف بود. از محتوای گفت‌وگوهای جانسون - پوتین چیزی منتشر نشده، ولی رایزنی‌های چندجانبه برای شروع مجدد مذاکرات در وین، چند روزی است که شدت گرفته است. تهران هنوز زمانی برای برگشتن به وین اعلام نکرده؛ موضوعی که حالا دیگر، روس‌ها هم به آن حساس شده‌اند. میخائیل اولیانوف، سفیر روسیه در وین در واکنش به صحبت‌های حسین امیرعبداللهیان که گفته ایران «به زودی» مذاکرات را از سر خواهد گرفت، به کنایه گفته کسی اطلاعی از تاریخ «این به زودی» ندارد. رابرت مالی، نماینده امریکا در امور ایران هم دیروز دلایل ایران برای تعویق از سرگیری مذاکرات را «بسیار ضعیف» خواند و گفت که تلاش‌ها برای احیای توافق هسته‌ای الان دیگر در «مرحله بحرانی» است. اما تهران ترجیح می‌دهد مذاکرات را هرچند دیرتر، ولی خوب شروع کند، طوری که به گفته امیرعبداللهیان نتیجه ملموس و عملی داشته باشد. او سه هفته قبل گفت که اگر امریکایی‌ها «نیت واقعی دارند بخشی از اموال ما مثلاً ۱۰ میلیارد دلار از دارایی‌های مربوط به خود ما را در بانک‌های خارج از کشور آزاد کنند یا به کشور برگردانند.» ظاهراً به همین خاطر است که علی باقری معاون امیرعبداللهیان که جانشین عباس عراقچی شده، امروز به بروکسل می‌رود تا به گفته خودش برای مذاکره «نتیجه محور»، با هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برجام گفت‌وگو کند. باقری سیاست فشار حداکثری امریکا را «شکست خورده» خوانده و گفته که «ادامه این سیاست نمی‌تواند موانع پیش روی مذاکرات را بردارد» و «بر پیچیدگی‌های فراوان مذاکرات خواهد افزود.» به نظر می‌رسد که نه امریکایی‌ها از این سفر خوشحالند و نه حتی روسیه. هفته قبل، میخائیل اولیانوف نماینده روسیه در آژانس و مذاکره‌کننده ارشد مسکو گفت که «تأخیر بیشتر ممکن است مضر باشد. او به طعنه مذاکرات امروز ایران و اتحادیه اروپا را هم نواخت: «همکار خوبم انریکه مورا از اتحادیه اروپا در ۱۴ اکتبر از تهران دیدن کرد، طرف ایرانی به نوبه خود تمایل خود را برای سفر به بروکسل قبل از پایان ماه اعلام کرد.» وی افزود: «که چی؟» اولیانوف اضافه کرد: «مذاکرات واقعی فقط در وین در قالب چندجانبه با مشارکت نیابتی مناسب ایالات متحده امکان پذیر است.» امریکایی‌ها البته با حدود یک هفته تأخیر، همان حرف‌های طرف روس را البته با جملاتی متفاوت، تکرار کردند. یک سخنگوی وزارت خارجه امریکا که نامش فاش نشده دیروز به صدای امریکا گفت: «اگر هدف ایران - آن طور که خودشان می‌گویند - بازگشت به برجام است آنها باید، حداقل در قالب غیرمستقیم وین، با ما صحبت کنند. هیچ شرکت‌کننده دیگری نمی‌تواند به پرسش‌هایی که بنا بر گزارش‌ها ایران می‌خواهد مطرح کند، از جمله مسائل تضمین‌ها و لغو تحریم‌ها، پاسخ دهد.» او البته از گفت‌وگوها با اروپا استقبال کرده و گفته است: «ما از تعامل اتحادیه اروپا، در نقش هماهنگ‌کننده برجام، با ایران حمایت می‌کنیم.» یک روز قبل از صحبت‌های این سخنگوی ناشناس، رابرت مالی، نماینده ویژه امریکا در یک نشست خبری گفته بود: «تهران می‌تواند با هر طرفی که بخواهد مشورت کند، اما این مشورت‌ها نمی‌تواند جایگزین مذاکرات مستقیم با ایالات متحده شود. اگر ایران سؤالی درباره نحوه رفع تحریم و تعهد امریکا دارد، باید پاسخ را از ما بشنود.»

امریکا و اروپا آماده «جهان بدون برجام»

برای ایران اما، گفت‌وگوها در اروپا، چندان هم که امریکایی‌ها تصور می‌کنند، بی‌نتیجه نیست. علی باقری امروز در شرایطی به بروکسل می‌رود که با ظرفیت هسته‌ای گسترده‌تری نسبت به ماه‌های گذشته پشت میز مذاکره خواهد نشست. سطح غنی‌سازی ایران طی ماه‌های اخیر برای اولین بار در تاریخ هسته‌ای ایران به ۶۰ درصد رسیده و دیروز هم منابع از قول آژانس گزارش کردند که ایران به یک سانتریفیوژ پیشرفته خود برای افزایش غلظت اورانیوم از ۲۰ درصد به ۶۰ درصد گاز تزریق کرده است. بر اساس گزارش خبرگزاری رویترز، این سانتریفیوژ از نوع IR-6 است و ایران پس از تزریق گاز به آن محصول نهایی را جمع‌آوری نکرده است. تک سانتریفیوژی که به آن گاز تزریق شده به غیر از مجموعه‌ای از سانتریفیوژهای پیشرفته نصب شده در تأسیسات نطنز است که از ماه‌ها پیش، غنی‌سازی اورانیوم تا سطح ۶۰درصدی را آغاز کرده‌اند. باقری همچنین امروز در شرایطی به بروکسل می‌رود که هفته پیش میزبان انریکه مورا، معاون کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا در تهران بود. او در سفر به بروکسل، خواهد توانست یک ارزیابی اولیه از جدیت طرف‌های اروپایی و امریکا برای رفع تحریم‌های ایران به دست بیاورد؛ موضوعی که امیرعبداللهیان پیش از این از عبارت حسن نیت برای آزادسازی بخشی از دارایی‌های ایران برای آن استفاده کرده است.

رابرت مالی گفته که ما در مرحله‌ای حیاتی هستیم تا ببینیم می‌توانیم برجام را احیا کنیم یا نه.» ظاهراً دولت امریکا مصر است ایران تحت هر شرایطی به برجام برگردد، وگرنه با «گزینه‌های دیگر» روبه‌رو خواهد شد. مالی برای چندمین بار طی هفته‌های اخیر با لحنی آغشته به تهدید تلویحی گفت که اگر ایران به برجام برنگردد، با «قدم احتمالی» دیگری روبه‌رو خواهد شد، هرچند حاضر نشده جزئیاتی درباره «قدم‌های احتمالی» ارائه کند. مالی گفته که حتی در صورت شکست مذاکرات وین، پنجره دیپلماسی هیچ‌گاه بسته نخواهد شد و «برجام پایان تعامل دیپلماتیک» نیست ولی تأکید کرده که امریکا و متحدانش خودشان را برای دنیای بدون برجام آمده کرده‌اند.

گزارش ۲

کودتای سودان در مسیر عادی‌سازی با تل‌آویو

نظامیان در خارطوم در پازل امریکا - اسرائیل عمل کرده‌اند

سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا اگرچه وقوع کودتا در سودان را محکوم کرد اما این را هم گفت که کشورش همراه با صهیونیست‌ها تحولات سودان را از نزدیک رصد می‌کند. ذره‌بین واشنگتن - تل‌آویو در حالی روی این کشور آفریقایی قرار گرفته که بنابر اطلاعات منابع آگاه صهیونیست، اسرائیل و امریکا در کودتای سودان، نقش تأثیرگذاری داشته‌اند.

با گذشت ۴۸ ساعت از وقوع کودتا در سودان، رگه‌های دخالت صهیونیست‌ها به پشتوانه امریکا هرچه بیشتر آشکار می‌شود. عبدالفتاح البرهان، فرمانده ارتش سودان دیروز، سهم‌خواهی را عاملی دانست که باعث شد سودان در ورطه تفرقه سیاسی گرفتار شود و از برنامه برای تشکیل یک دولت انتقالی خبر داد که رضایت همه سودانی‌ها را تأمین کند. ضمن اینکه در سایه چنین دولتی، نیروهای مسلح به دور از سیاست به وظایف خود عمل خواهند کرد. اگرچه این مقام نظامی کوشید یک چشم‌انداز دموکراتیک از آینده سودان ترسیم کند اما اظهارات یک خبرنگار صهیونیست نشان می‌دهد که تل‌آویو از طریق موساد، شورای امنیت داخلی و وزارت خارجه این رژیم در حوادث اخیر سودان نقش داشته و علناً از نظامیان در سودان حمایت می‌کند. به همه این موارد باید این را هم اضافه کرد که معاون رئیس شورای حاکمیتی که در واقع فرد شماره ۲ در سودان است، علناً با موساد همکاری دارد.

گرایش صهیونیستی برهان

روزنامه اسرائیل‌هیوم به نقل از یک منبع مطلع نوشت: «امریکا باید از ارتش سودان و عبدالفتاح البرهان دفاع کند، نه عبدالله حمدوک نخست‌وزیر این کشور که از غیرنظامیان است.» این فرد که نامش افشا نشده، وقوع کودتا را امری حتمی دانست و گفت که عامل این وضعیت، اختلاف رویکرد نخست‌وزیر و رئیس شورای حاکمیتی است. وی تصریح کرد: «اگرچه البرهان و حمدوک به ضرورت تقویت روابط سودان با غرب پی برده‌اند اما شرایط حاکم بر این کشور، وضعیت مصر در زمان پایان دوران حسنی مبارک را به ذهن‌ها متبادر می‌کند.» او تأکید کرده که از میان البرهان و حمدوک، این البرهان است که بیش از حمدوک به تقویت روابط با امریکا و اسرائیل تمایل دارد.

این روزنامه رژیم صهیونیستی در ادامه به عادی‌سازی روابط خارطوم - تل‌آویو اشاره کرد و نوشت که سودان در این زمینه هیچ اقدام ملموسی صورت نداده است که یکی از دلایل آن، مخالفت حمدوک با عادی‌سازی بوده است و به نقل از الی کوهن، وزیر اطلاعات سابق دولت رژیم صهیونیستی که هماهنگ‌کننده تماس‌ها در زمینه عادی‌سازی روابط با سودان نیز بود، نوشت: «می‌توان گفت که تمایل سودان برای پیشبرد روابط با امریکا و غرب و همچنین اسرائیل ادامه خواهد یافت.»

نقش واشنگتن و تل‌آویو

باراک رافید، خبرنگار اسرائیلی، طی گفت‌وگویی در تل‌آویو از فعالیت‌های گسترده رژیم صهیونیستی در سودان پرده برداشت و تصریح کرد: «آنچه در سودان رخ می‌دهد، باید مورد بررسی قرار بگیرد. چراکه تل‌آویو از طریق موساد، شورای امنیت داخلی و وزارت خارجه این رژیم در حوادث اخیر سودان نقش داشته و علناً از نظامیان در سودان حمایت کرده است و معاون البرهان و فرد شماره ۲ سودان علناً با موساد همکاری می‌کند.» وی گفت: «وقایع جاری در سودان این سؤال را مطرح می‌کند که اسرائیل در هفته‌های اخیر در سودان چه کرده است و چه نقشی در سیاست داخلی آن به ویژه با توجه به خشم امریکا از مداخله اسرائیل در سیاست داخلی سودان ایفا کرده است. یک علامت سؤال بزرگ درباره اقدامات اخیر اسرائیل در سودان و نقش آن در کودتا وجود دارد.» همچنین پایگاه امریکایی اکسیوس به نقل از برخی منابع آگاه از دیدار البرهان با جفری فلتمن، فرستاده امریکا به شاخ آفریقا خبر داده است که در جریان این ملاقات، البرهان از احتمال اینکه نیروهای ارتش سودان به دلیل اختلاف‌نظرها با دولت غیرنظامی اقداماتی را علیه آن در پیش بگیرند، سخن گفته است.

لزوم ارزیابی روند عادی‌سازی

ند پرایس، سخنگوی وزارت خارجه امریکا دوشنبه‌شب در جریان نشستی خبری به روشنی از سیاست موازی کشورش با صهیونیست‌ها سخن گفت و اعلام کرد که امریکا و رژیم صهیونیستی از نزدیک تحولات سودان را پیگیری می‌کنند. وی ضمن محکوم کردن اقدامات نیروهای نظامی در سودان و با اعلام قطع کمک‌های ۷۰۰ میلیون دلاری به خارطوم، از احیای دولت انتقالی به رهبری غیرنظامیان حمایت کرد. سخنگوی وزارت خارجه دولت جو بایدن در ادامه به حاکمان سودان هشدار داد: «هرگونه تغییر در دولت انتقالی با توسل به زور، کمک و روابط دوجانبه ما (واشنگتن و خارطوم) را به طور گسترده‌تر به خطر می‌اندازد.» پرایس در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه چطور بلافاصله پس از سفر اخیر فلتمن به سودان و دیدار او با حمدوک و برهان در این کشور کودتا شد، هم گفت: «هیچ اطلاعی در این مورد به ما داده نشد. واضح است که ایالات متحده با چنین اقدامی مخالفت می‌کند و اکنون هم با آن مخالف است و آن را به شدیدترین وجه ممکن محکوم می‌کند. همانطور که می‌دانید، فلتمن به طور مرتب به این منطقه سفر کرده است. او پیوسته با نخست‌وزیر و دیگر بازیگران نظام سیاسی سودان تعامل داشته است. سفر اخیر او به آنجا نیز در راستای همین موضوع بود. سخنگوی وزارت خارجه امریکا درباره آینده عادی‌سازی نیز گفت: «من فکر می‌کنم که تلاش برای عادی‌سازی بین اسرائیل و سودان چیزی است که باید مورد ارزیابی قرار گیرد. زیرا ما و البته اسرائیل به دقت اتفاقات ساعات آینده و روزهای آینده را رصد می‌کنیم. من هنوز نمی‌خواهم به این موضوع بپردازم». اظهارات ند پرایس در شرایطی مطرح شده که ماه پیش، دولت امریکا، سودان را برای امضای توافق عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی و برقراری روابط دیپلماتیک با آن تحت فشار گذاشته بود.

نگاه

رضا عمویی

سنگ بزرگ تل‌آویو به نفع وین!

تل‌آویو در سایه ترس از توان هسته‌ای ایران بر شدت تهدیدات لفظی خود علیه ایران می‌افزاید. ظرفیت هسته‌ای ایران در چند ماه گذشته به بالاترین سطح رسیده و آژانس با ادامه نظارت‌های مستمر خود اعلام کرده که «نشانه‌ای» وجود ندارد که ایران در حال حاضر به دنبال ساخت بمب هسته‌ای باشد. این موضع‌گیری را «رافائل گروسی»، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به صراحت در امریکا اعلام کرد، چیزی که چندان به مذاق تل‌آویو خوش نیامده است و یک مقام ارشد اسرائیلی روز دوشنبه سوم آبان ادعا کرد: «به خاطر وجود برجام، حمله به ایران اولویت اول نیروی هوایی اسرائیل نبود، اما اکنون این موضوع به اولویت اول نیروی هوایی اسرائیل مبدل شده است.»

اشاره مقام اسرائیلی به نبود برجام به عنوان بهانه بمباران تأسیسات هسته‌ای ایران در آینده نزدیک نشان می‌دهد صهیونیست‌ها چقدر تلاش دارند بازگشت ایران به مذاکرات را تسریع و تسهیل کنند. برای تل‌آویو آنچه بیش از همه مهم است، محدودسازی و جلوگیری از توسعه ظرفیت هسته‌ای ایران است و برای این هدف تلاش دارند فشار را به تهران برای بازگشت به مذاکره موردنظر غرب افزایش دهند.

به سادگی قابل درک است که تعیین زمان برای یک اقدام نظامی بیش از آنکه ریشه یک تهدید واقعی باشد، ناشی از یک تهدید لفظی به‌دلیل ترس بیشتر است، وگرنه هیچ دلیل استراتژیک و تکنیکی برای تعیین زمان انجام حمله نظامی و بمباران هوایی وجود ندارد. این تعیین زمان را فرمانده نیروی هوایی ارتش رژیم صهیونیستی اعلام کرده و در گفت‌وگوی روز دوشنبه خود با یک خبرنگار گفته که برنامه اصلی نیروی هوایی اسرائیل آمادگی برای حمله احتمالی به ایران برای سال ۲۰۲۲ و شاید زودتر است.

البته تعیین زمان برای حمله هوایی به ایران در سال ۲۰۲۲ تنها تهدید لفظی نیست. هفته گذشته، کانال ۱۲ اسرائیل گزارش کرده بود که تل‌آویو رقمی بالغ بر ۱/۵ میلیارد دلار برای حمله به تأسیسات اتمی ایران اختصاص داده است. همان موقع بسیاری گفتند که اعلام چنین رقمی بیش از آنکه ناشی از یک برنامه عملی نظامی علیه ایران باشد، ناشی از برنامه تبلیغاتی هماهنگ علیه تهران است، همان گونه که پس از این خبر نیز ارتش رژیم صهیونیستی مانور هوایی را با پوشش رسانه‌ای گسترده برگزار کرد تا چنگ و دندان بیشتری را نشان دهد، هرچند تاکنون در میان کارشناسان کمتر کسی بوده که حمله نظامی به ایران را محتمل بداند. ممکن نبودن حمله نظامی تل‌آویو به ایران نیز ناشی از دلایل فنی و استراتژیک مشخصی است:

چنین حمله‌ای با خطر اسارت خدمه آنها در خاک ایران همراه است و حمله با موشک‌های بالستیک نیز خطر پاسخ متقابل نیروی هوافضای سپاه پاسداران و نیروهای مقاومت منطقه‌ای را به همراه دارد. این گونه پاسخ‌ها از نوع حملات پهپادی، موشکی و راکتی گسترده در خارج از خاک ایران و از مبدأ کشورهایی همچون لبنان در حال حاضر و در گذشته نیز به کرات تکرار شده و تردیدی در این نیست که حمله هوایی صهیونیست‌ها به ایران کل منطقه را درگیر خود خواهد کرد و این وضعیتی نیست که متحد اصلی تل‌آویو یعنی واشنگتن خواهان آن باشد. تبعات جنگ امریکا در باتلاق افغانستان هنوز از دامن امریکا پاک نشده و مشخص است که واشنگتن از نظر نظامی تمایلی به ورود به جنگ جدید در منطقه ندارد. علاوه بر حملات نیروهای مقاومت در منطقه، نیروی هوافضای سپاه پاسداران هم می‌تواند با شلیک موشک‌های بالستیک نقطه‌زن علیه پایگاه‌های نظامی و هوایی و همچنین تأسیسات حساسی چون پایگاه موشکی سدوت میخا و مرکز تحقیقات اتمی شیمون پرز در صحرای نقب به حملات نیروی هوایی اسرائیل علیه تأسیسات اتمی ایران پاسخ دهد، همان گونه که ایران در جریان جنگ علیه داعش و این اواخر بمباران پایگاه نظامی امریکا در عین‌الاسد توان موشک بالستیک خود را در منطقه ثابت کرده است. حملات مکرر حماس و جهاد اسلامی فلسطین علیه مناطق اشغالی فلسطین نیز نشان از موفقیت شمار قابل توجهی از راکت‌ها در عبور از سامانه‌های پدافندی اسرائیل دارد و طبیعی است این چتر دفاعی در برابر موشک‌های بالستیک آسیب‌پذیری بسیار بیشتری خواهد داشت.

مقامات رسمی ارتش رژیم صهیونیستی نیز روز دوشنبه اعلام کرده بودند «ایران درصدد استقرار پدافند هوایی در نزدیکی مرز اسرائیل است و پیشاپیش تلاش کرده هواپیماهای جنگی اسرائیل را هنگام بمباران احتمالی ساقط کند.» به گفته این مقام اسرائیلی، تهدید ضدهوایی‌های ایران در سوریه و لبنان، یکی از چالش‌های اسرائیل در حال حاضر است. در شرایطی که توان موشکی ایران تا بیخ گوش مرزهای مناطق اشغالی رسیده، مشخص است که ادعای حمله هوایی علیه تأسیسات هسته‌ای ایران از سوی تل‌آویو بیش از آنکه ناشی از محاسبات فنی و دقیق باشد، نشئت گرفته از برنامه‌ها و سیاست‌های تبلیغی در فضای یک جنگ روانی است. جنگ روانی که با هدف فشار بر ایران برای بازگشت به میز مذاکرات مورد نظر غرب صورت می‌گیرد. ضمن آنکه تبلیغ برای جنگ علیه ایران از سوی صهیونیست‌ها سال‌هاست که تکرار می‌شود، ولی عدم همکاری و حمایت واشنگتن از چنین عملیاتی سبب عدم انجام آن شده است. در شرایط کنونی نیز انجام حمله هوایی به تأسیسات اتمی ایران بیش از هر زمانی دشوار شده و نیازمند همکاری و حمایت امریکاست که به تازگی خود را از باتلاق جنگ در افغانستان رها کرده است.

اخبار کوتاه

نگرانی صهیونیست‌ها از اختلافات ایدئولوژیک

روزنامه‌های رژیم صهیونیستی نوشتند که کابینه کنونی این رژیم به ریاست نفتالی بنت با اختلافات ایدئولوژیکی داخلی مواجه است که با توجه به نزدیک شدن زمان رأی‌گیری برای بودجه سراسری در پارلمان ممکن است ثبات این رژیم را در معرض تهدید قرار دهد. روزنامه هاآرتص نوشت: دو هفته مانده به زمان تصویب بودجه دولت، مسائل اختلاف‌برانگیز و جنجال‌برانگیز بسیاری در میان ساختارهای تشکیل‌دهنده ائتلاف دولتی مطرح شده است. هاآرتص پیش‌بینی کرد که احزاب ائتلاف تشکیل‌دهنده دولت به‌رغم اختلاف نظرهای موجود میان خود علیه بودجه رأی نخواهند داد. اختلافات میان جریان‌های ائتلاف، حول محور پرونده فلسطین تمرکز یافته است که برجسته‌ترین آنها توسعه طرح شهرک‌سازی و اعلام ساخت هزاران واحد مسکونی است و دولت درصدد مشروعیت بخشیدن به کانون شهرک‌سازی یعنی شهرک «اویاتار» واقع بر فراز قله کوهستان صبیح در استان نابلس فلسطین اشغالی است.

عضویت ایران در سازمان شانگهای ۲۰۲۲ آغاز می‌شود

یادداشت تفاهم مربوط به وظایف ایران برای ورود به سازمان همکاری شانگهای ممکن است در اجلاس این سازمان در سپتامبر سال ۲۰۲۲ در سمرقند امضا شود. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، بختیار حکیموف، نماینده ویژه رئیس‌جمهور روسیه در سازمان همکاری شانگهای روز سه‌شنبه در این خصوص بیان داشت: «ما تصور می‌کنیم که در سمرقند در سال ۲۰۲۲ در ماه سپتامبر یادداشت تفاهم امضا خواهد شد. این بدان معناست که ایران روند دقیق عضویت در سازمان همکاری شانگهای را شروع می‌کند.» وی اطلاع داد که طرف ازبک به نمایندگی از سازمان همکاری شانگهای پیش‌نویس تفاهمنامه مربوط به وظایف ایران را مشخص می‌کند و این سند باید داخل سازمان به توافق برسد. حکیموف افزود: «طرف روس تأیید کرده پیشنهاداتی را که همکاران مطرح کرده‌اند، مجدداً بررسی می‌کند.»